

О. В. Кириченко, студент

С. В. Бреус, к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

## **ЗНАЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ ДОСТУПУ ВСІХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ ДО ЯКІСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ЇЇ ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ**

Дистанційне навчання є формою навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів та студентів на різних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі.

У наш час в умовах жорсткої конкуренції на ринку праці особливе значення мають знання, навички та досвід. Фахівець ХХІ століття - це людина, яка вільно володіє сучасними інформаційними технологіями, постійно підвищує і вдосконалює свій професійний рівень [1].

Проблемою більшості є брак часу, неможливість приїхати до навчального закладу, робота, вартість навчання. Дистанційна форма навчання обійшла ці всі обмеження.

Уже сьогодні дистанційна освіта перетворилася на невід'ємну складову частину освітньої системи розвинених країн світу. Вже накопичений значний досвід і в технологічній сфері і в області наповнення курсів різної тематики. Склалася ціла мережа організацій, що координують дистанційну освіту і що займаються її організацією і вивченням. Дана система має ряд переваг та недоліків [2].

Середня оцінка світових освітніх систем показує, що дистанційна освіта в середньому є на 50 % дешевшою, ніж традиційні форми освіти. Тому, за прогнозом, саме дистанційна освіта (у поєднанні з традиційними формами навчання) превалюватиме в наступному столітті, і її вже сьогодні називають «освітою майбутнього». Уряди багатьох країн оголосили дистанційну освіту пріоритетним напрямом і регулярно виділяють на його розвиток великі гроші. Початок даному процесу було покладено в США [3].

## Порівняльна характеристика дистанційної освіти в різних країнах світу

№ з/п	Країна	Характеристика
1	Росія	В дистанційному режимі працює декілька мегауніверситетів – Відкритий університет, Московський економіко-статистичний інститут і Сучасний Гуманітарний університет. Останній є найбільшим в країні, і в ньому вчиться понад 100 тис. студентів в 165 філіалах (120 в Росії, 40 в країнах СНД, 5 за кордоном – в Китаї, В'єтнамі, Ізраїлі).
2	Китай	Китайський телеуніверситет (CTVU) об'єднує 530 000 студентів і щорічно приймає 101 000 чол.
3	Франція	Національний центр дистанційного навчання Франції (CNED) навчає 184 614 студентів і приймає щорічно близько 37 000 чол.
4	Туреччина	Університет Анadolу навчає 577 604 студентів при щорічному прийомі в 106 875 чол.
5	Великобританія	Відкритий університет Великобританії (BOU) об'єднує 187 450 студентів і щорічно приймає 50 000 чол.
6	США	Працює 5 університетів різного типу: Відкритий університет штату Фенікс (UOP), Західний Державний університет (WGU), Каліфорнійський віртуальний університет (CVU), Корпоративний університет (KU), Британський відкритий університет (BOU).

Зараз дистанційну освіту практикують 29 навчальних закладів України, серед яких: Український інститут технологій в освіті НТУУ, Український центр дистанційної освіти - [udec.ntu-kpi.kiev.ua](http://udec.ntu-kpi.kiev.ua), Українська система дистанційного навчання ([www.udl.org.ua](http://www.udl.org.ua)) тощо [4].

Дистанційне навчання має ряд переваг, таких як актуальність, зручність, модульність, економічна ефективність, інтерактивність, відсутність географічних кордонів для здобуття освіти. Різні курси можна вивчати в різних навчальних закладах світу [1].

Попри ці все переваги дистанційне навчання має і певні недоліки.

Для виявлення проблем дистанційної освіти, що проявилися у експериментальному навчанні, були проаналізовані результати дистанційного навчання, які наведені у глобальній мережі Internet. За цими результатами було виявлено, що мотивація при дистанційному навчанні спочатку перевищує потенційні можливості учнів, а потім різко падає. Цей факт відображається у порівнянні кількості тих, хто записався на курси з

інформаційних технологій в Інтернет-університеті , з кількістю тих, хто завершили позитивно навчання (рис.1).

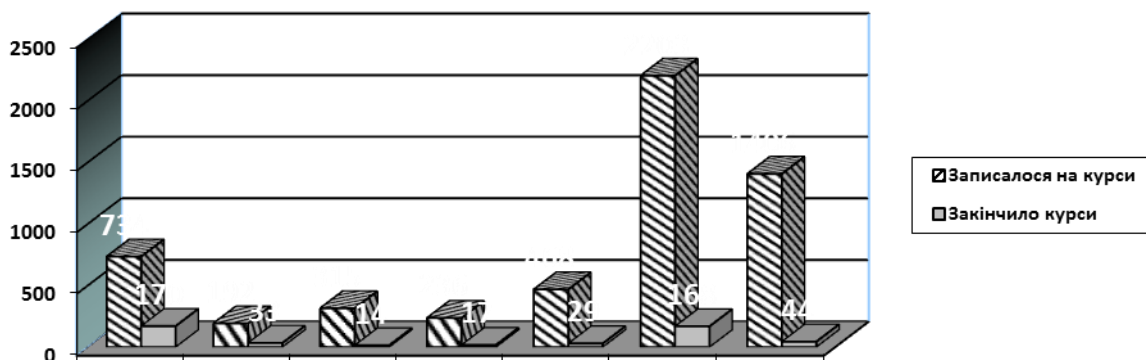


Рис. 1. Статистика успішності дистанційного навчання в Інтернет-університеті за 2012 рік

Також, виявлені проблеми при самостійній підготовці, студенти потребують "живого" контакту з викладачами та додаткових пояснень. Лише 33% студентів проявили вміння самостійно засвоїти наданий навчальний матеріал (рис. 2).

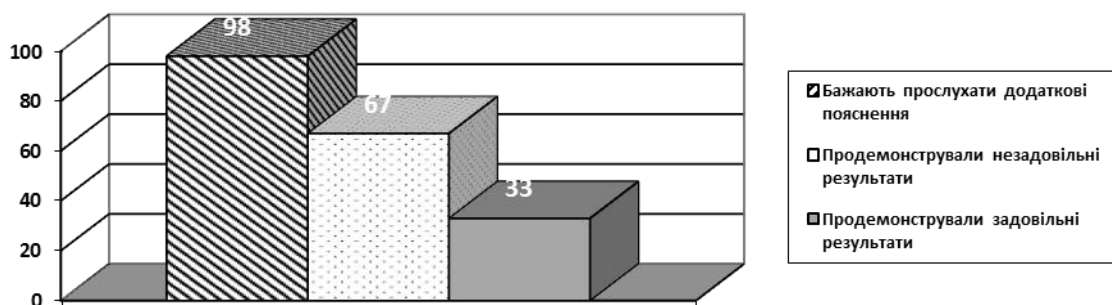


Рис. 2. Статистика виникання труднощів при самостійному навчанні за 2012 рік [5]

Враховуючи вищезазначене можна констатувати, що до переваг дистанційної форми навчання відносяться: вільний графік, усунення територіальних обмежень, вища фінансова доступність. Проблемами, пов'язаними з дистанційною освітою в сучасних умовах розвитку суспільства є: відсутність ефективних методик створення дистанційних курсів, недостатня підготовка модераторів дистанційних курсів, недостатній рівень. До основних недоліків відноситься обмеженість можливостей реалізації діяльнісного підходу у навчанні.

## Список використаної літератури

1. Інформаційно-аналітичний портал про вищу освіту в Україні та за кордоном. Стаття «Дистанційна освіта» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://vnz.org.ua/dystantsijna-osvita/pro>.
2. Теория и практика дистанционного обучения: Учеб. Пособие / Под ред. Е.С. Полат – М.: Изд. Центр "Академия", 2004. - 416 с.
3. Провизор. Проблемні аспекти дистанційної форми освіти та можливості її використання в Україні. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://www.provisor.com.ua/archive/2009/N11/padfo\\_119.php](http://www.provisor.com.ua/archive/2009/N11/padfo_119.php).
4. Міністерство освіти і науки. Офіційний веб-сайт. Розділ «Дистанційна освіта». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/ua/activity/education/60/>.
5. Л.В. Брескіна. Стаття «Розвиток дистанційного навчання в Україні» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/1261/1/12.pdf>.